

TOP_PLUSZ-3.1.3-23

HELYI HUMÁN FEJLESZTÉSEK

PÁLYÁZAT CÉLJA:

- A felhívás célja a Vármegyei Esélyteremtő Paktumok és a Szolgáltatási Út Térképek által feltárt vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedések megvalósítását támogató tevékenységek megvalósítása.
- Ennek érdekében a felhívás beavatkozásai keretében lehetőség van:
  - Vármegyei Felzárkózási Fórumok keretében meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálatára, módosítására, ezen dokumentumok hiányában újak készítésére;
  - a szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálásra;
  - társadalmi befogadást, társadalmi kohéziót és identitást, munkaerő-piaci kompetenciát és együttműködések erősítését célzó közösségi programok megvalósítására;
  - a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására, összehangolására;
  - egészségfejlesztési és egészségügyi prevenció programok szervezésére; valamint
  - szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítására.

PÁLYÁZÓK KÖRE:

A) TKR kiemelt eljárásrend esetében

- Vármegyei önkormányzat (GFO 321)
- A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. A konzorciumvezető kizárólag a támogatást igénylő vármegyei önkormányzat lehet.
- Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:
  - Központi költségvetési szerv (GFO 312)
  - Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 321, 322, 325, 327, 328)
  - Helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 371, 372, 373)
  - Többségi önkormányzati tulajdonú jogi személyiségű vállalkozások (GFO 113, 114, 116, 117, 121, 123, 129)
  - Többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság (GFO 572, 573, 575, 576)
  - Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569)
  - Egyházi jogi személy (GFO 551, 552, 555, 556, 557, 558, 559)
  - Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet (GFO 591, 599)
  - Közalapítvány (GFO 561, 562)
  - Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)
  - Kamara (GFO 541)
  - Magyarországi székhelyű, a 2014. évi LXXV törvény szerint Magyarországon jogerősen nyilvántartásba vett európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) (GFO 144)

- Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység megvalósítása esetén legalább egy, Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezet a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569) bevonása kötelező konzorciumi partnerként.

B) TKR standard eljárásrend esetében

- Települési önkormányzat (GFO 321)
- A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. A konzorciumvezető kizárólag a támogatást igénylő települési önkormányzat lehet. A konzorcium maximum 8 tagból állhat.
- Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:
  - Központi költségvetési szerv (GFO 312)
  - Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 321, 322, 325, 327, 328)
  - Helyi nemzeti önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 371, 372, 373)
  - Többségi önkormányzati tulajdonú jogi személyiségű vállalkozások (GFO 113, 114, 116, 117, 121, 123, 129)
  - Többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság (GFO 572, 573, 575, 576)
  - Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569)
  - Egyházi jogi személy (GFO 551, 552, 555, 556, 557, 558, 559)
  - Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet (GFO 591, 599)
  - Közalapítvány (GFO 561, 562)
  - Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)
  - Kamara (GFO 541)
  - Magyarországi székhelyű, a 2014. évi LXXV törvény szerint Magyarországon jogerősen nyilvántartásba vett európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) (GFO 144)
- Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység megvalósítása esetén:
  - Legalább egy, Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezet a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569) bevonása kötelező konzorciumi partnerként.
  - Egy támogatási kérelemben egy vagy több célterület is kijelölésre kerülhet, azonban egy település területére vonatkozóan csak egy támogatási kérelem nyújtható be a Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenységre.
- Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek a projektelőkészítés, projektmenedzsment, közbeszerzés és kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása tevékenységek megvalósítására:
  - Vármegyei önkormányzat (GFO 321)
  - Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
  - Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572, 573, 575, 576, 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
  - Vállalkozás (GFO 113, 114, 116, 117), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

TÁMOGATÁSBÓL KIZÁRTAK KÖRE:

TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend esetén:

- Nem nyújthat be pályázatot azon támogatást igénylő, amely:
  - nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal (társulás esetén településenkénti bontásban), amennyiben releváns;
  - nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
- Azon támogatási kérelemre nem ítéltető meg támogatás, amely:
  - tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
  - célterületét / célterületeit alkotó település(ek) nem kizárólag a felhívás mellékletét képező területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletek szerinti vármegyék települései, kivéve Budapest fővárost és az Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani;
  - projekt más, azonos célú forrásból (pl. államháztartás alrendszeréből, Strukturális Alapokból (pl. TOP, EFOP, EFOP Plusz), Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében) azonos tevékenység megvalósítására támogatásban részesült vagy részesül, kivéve, ha a projektek fejlesztései átlátható módon lehatárolásra kerülnek – kizárva a kettős finanszírozást – tevékenység/célcsoport szintjén és ez a megalapozó dokumentumban bemutatásra kerül.

Továbbá TKR standard eljárásrend esetén:

- Azon támogatási kérelemre nem ítéltető meg támogatás, amely nem illeszkedik az adott Vármegyei Esélyteremtő Paktumhoz és azok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseit tartalmazó Szolgáltatási Út Térképhez (SZÚT).

KERETÖSSZEG:

- 72.911.888.642 Ft

TÁMOGATÁS ÖSSZEGE:

- 20.000.000 Ft – 2.978.360.000 Ft
- A területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

TÁMOGATANDÓ PÁLYÁZATOK SZÁMA:

- 269-711 db
- A területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

TÁMOGATÁS FORMÁJA:

- Vissza nem térítendő

TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

- 100%

ELJÁRÁSREND:

- TKR, kiemelt és standard

BENYÚJTÁS IDŐSZAKA:

- 2023. október 6-tól 2025 május 31-ig
- Az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus melléklet szerint.

PROJEKTIDŐSZAK:

- A benyújtás előtt megkezdett projekthez is igényelhető támogatás, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezték be.
- Fizikai befejezés: Legfeljebb 60 hónap, de legkésőbb 2029. június 30.
- Záró kifizetési igénylés: A projekt fizikai befejezését követő 60. nap, de legkésőbb 2029. június 30.

TERÜLETI KORLÁTOZÁS:

- A projekt célterületét / célterületeit a kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletek szerinti vármegyék települései alkotják, kivéve az Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

Önállóan támogatható tevékenységek

- A) Meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata és módosítása, meglévő dokumentumok hiányában új Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum kidolgozása Vármegyei Felzárkózási Fórumok keretében Módszertani Útmutató alapján.
- B) Vármegyei Esélyteremtő Paktumok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseinek (SZÚT) megvalósítását támogató tevékenységek:
  - Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás:
    - ✓ Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (támogató szolgálat, közösségi alapellátás, nappali intézmények) esetén:
      - Megküzdési stratégiák, tapasztalatok, útravalók – csoportfoglalkozások, tréningek szervezése a szolgáltatásokat igénybe vevők számára (pl. egészséges határtartás az online térben, pszichés és testi egészségmegőrzés, párkapcsolat-intimitás, családi és munkahelyi szerepek – ezek közötti egyensúly megtartása, munkahelyi beilleszkedés támogatása).
      - Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.
      - Művészetterápia alkalmazása, elkészült művekből kiállítás szervezése.
      - A fogyatékos gyermekeket / felnőtteket saját otthonukban nevelő családok részére közösségépítés, tapasztalatcsere, szabadidős, rekreációs programok szervezése.
      - A településen megtalálható szociális alapszolgáltatások ismertségének, a köztudatban való jelenlétének erősítése érdekében nyilvánosság biztosítása (pl. nyílt/információs napok, online hirdetések stb.)
      - Egészségügyi, köznevelési, kulturális intézményekkel interprofesszionális együttműködések kialakítása.

- ✓ Hajléktalan személyek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (nappali melegedő, utcai szociális munka) esetén:
  - Társadalmi érzékenyítés, edukáció, közösségi programok szervezése.
  - Jogi segítségnyújtás a hajléktalan személyek számára.
  - Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók részére.
- ✓ Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén:
  - Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosító szolgáltatások szervezése (pl. Alzheimer Café).
  - A kognitív zavarok kialakulását elősegítő, hajlamosító tényezők kiküszöbölésére/feltárására irányuló közösségi programok, és a demencia progresszióját lassító közösségi programok szervezése kulturális intézmények bevonásával.
  - A településen élők számára érzékenyítő programok szervezése.
  - Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.
- ✓ Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén:
  - Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés).
  - Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.
  - Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése: „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére.
  - Óvodai és iskolai szociális segítők közösségi tevékenységeinek támogatása.
  - Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.
- Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére:
  - ✓ Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások (pl. rendszeres uzsonna biztosítása, tanszercsomag biztosítása) biztosításával kiegészített megvalósítása:
    - Baba-mama körök szervezése elsősorban a kisgyermek napközbeni ellátásaiban és a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai közül a Biztos Kezdet Gyerekház vagy felzárkózási közösségi tér típusú szolgáltatásban (Jó kis hely, Csillagpont, Csillag szolgáltató ház, Jelenlét pont, Gyermekesély Közösségi ház / tér) szolgáltatásban még nem részesülő családok és kismamák számára.
    - Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése. (Ahol a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai közül nem működik tanoda szolgáltatás, vagy azon gyermekek számára, akik nem részesülnek a tanoda szolgáltatásából!)
    - Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával.
    - Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és / vagy kulturális tevékenységek terén.
    - Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok.

- Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl. médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása).
- Természetbeni juttatás a mélyszegényben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek részére nyújtható, mely célcsoport meghatározását a Felhívás 13.3. C) Fogalomjegyzék: „Mélyszegénységben élő gyermekek, fiatal felnőttek” pontja szabályozza. Az elvárásnak való megfelelést az elszámoláskor igazolni szükséges.
- ✓ A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása.
- ✓ Ifjúságot célzó tevékenységek:
  - Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek megvalósítása:
    - Foglalkoztatásba való bejutás javítását célzó intézkedések támogatása:
      - A helyi hagyományra épülő, de piacképes kézműves tudás gyakorlati elsajátítását elősegítő ismeretátadási programsorozatok, szakkörök támogatása kulturális és szakképző intézmények bevonásával.
      - Fiatalok vállalkozói kompetenciáinak és egyéb, a foglalkoztatást elősegítő kompetenciáinak erősítése, fejlesztése.
      - Az ifjúsági munka módszertani és szervezeti fejlesztése a fiatalok foglalkoztathatóságának elősegítése érdekében.
      - Az ifjúsági, oktatási és foglalkoztatási szektor helyi szereplőinek együttműködését elősegítő programok.
    - Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül.
  - Ifjúsági közösségfejlesztő és képzési programok, kapcsolódó tevékenységek támogatása:
    - Tematikus ifjúsági táborok szervezése.
    - Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok.
    - Ifjúságsegítőknél, fiatalokkal foglalkozó szervezetek érdekében létrejövő és / vagy részvételével zajló nem formális képzési programok.
    - Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok.
- ✓ Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása (az itt megjelenő tevékenységek csak együttesen támogathatók):
  - A projekt által érintett célterület közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele, valamint archiválása.
  - A helyi cselekvési terv alapján a célterület lakosságának kulturális közösségi együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása.
  - Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése.
  - A helyi cselekvési tervhez illeszkedő és a tevékenységek megvalósításához szükséges települési stratégiai dokumentum(ok)nakó részvételi fórumok keretei között való felülvizsgálata és amennyiben releváns módosítása, helyi cselekvési tervhez illeszkedő új stratégiai dokumentum készítése.

- Községfejlesztési folyamat tájékoztató platformjainak megteremtése, fejlesztése:
  - A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása.
  - A községfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása (infrastruktúra-fejlesztés nélkül).
- ✓ Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések:
  - A Vármegyei / térségi cselekvési terv alapján a vármegye, térség lakosságának kulturális közösségi identitását, együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása a projekt célkitűzései által érintett intézmények, szervezetek együttműködésével.
  - A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása a megvalósítás alatt.
  - Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések támogatása:
    - képzések és rendezvények szervezése,
    - kiadványok, háttér tanulmányok, elemzések készítése
    - térségfejlesztés, projektfejlesztés szakmai támogatása.
- ✓ Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok felkutatása, népszerűsítése és a programba való becsatlakozás segítése
- Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása:
  - ✓ Települési vagy szomszédos, vagy egy közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések közös problémamegoldását szolgáló szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv készítése. A szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv alapján több településen megvalósuló fejlesztések összefogásának, koordinálásának támogatása.
  - ✓ Ügyintézési tér kialakítása (fizikai vagy mobil), bútorok, eszközök beszerzése, internetelérés kialakítása, közszolgáltatások elérésének segítségét célzó ügyintézési segítség nyújtása.
  - ✓ Települési szinten vagy települések összefogásában mobil könyvtári szolgáltatás megszervezése olyan településeken, ahol nincs vagy bezárt a könyvtár, és igényfelmérés alapján indokolt a hozzáférhetőség biztosítása heti vagy havi rendszerességgel kölcsönözhető könyvekhez.
  - ✓ Települési szinten vagy települések összefogásában mobil irodai szolgáltatások megszervezése (pl. ügyfélkapu regisztráció, fénymásolás, nyomtatás, szkennelés, laminálás, spirálozás, szerkesztési segítség, kézzel írott szöveg gépelése).
  - ✓ Iskolai pszichológus alkalmazása azon köznevelési intézményekben, ahol halmozottan jelentkeznek problémák (pl. fegyelmzési probléma, gyermekek közötti agresszió)
  - ✓ Szemléletformáló tájékoztatók a krízis helyzetet kezelő szolgáltatások elérhetőségeinek ismertebbé tétele érdekében.
  - ✓ Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása:
    - Humán erőforrás-hiányos területek egészségügyi alapellátásának megerősítése, kiterjesztett hatáskörű ápoló, dentálhigiénikus alkalmazása;
    - Esetmenedzser alkalmazása a házi orvosi ellátás támogatására;
    - Egészségügyi dolgozók mentális támogatása
    - Gyógy pedagógiai szolgáltatások fejlesztése gyermekek részére.
    - Gyógytornászai szolgáltatás elérhetősége és fejlesztése.

- Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése:
  - ✓ Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása:
    - Jogszabályban rögzített, térítésmentes, életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás, továbbá a szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása.
    - Mentális egészségfejlesztés – kitérve az önbántalmazás és a kapcsolati erőszak fogalmakra, valamint a stresszoldásra és a kiegészítés megelőzésére, minimalizálására, kezelésére.
    - Szexuális felvilágosító programok megvalósítása a fiatal (14-16 éves) korosztály esetében.
    - Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében.
    - Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.
    - Betegségmegelőzés és betegségfelismerés a felnőtt lakosság körében.
    - Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás képzés a szülők számára, különös tekintettel a veszélyes anyagokkal (vegyszerekkel, mérgező anyagokkal, gázokkal, pl. szén-monoxiddal) kapcsolatos ismeretek bővítésére a gyermekek / felnőttek körében előforduló mérgezések megelőzésére.
    - Digitális egészségértés fejlesztése.
    - Fogyatékkal élő személyek társadalmi befogadásának elősegítése előadások szervezése által.
    - Pozitív pszichológiai tématerülettel összefüggő programok szervezése.
  - ✓ Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása:
    - Életmódváltó és közösségi egészségnevelési programok megvalósítása.
    - Dohányzásról való leszokást, illetve alkoholoról való leszokást támogató programok, szolgáltatások megvalósítása.
    - Szülésre / családdá válásra felkészítő tanácsadás.
    - Az anyák egészségtudatos magatartását, mentális egészségfejlesztését támogató közösségi tevékenységek és kommunikációs kampányok megvalósítása (pl. a csecsemő anyatejes táplálásának/szoptatásának népszerűsítése; a kisgyermek otthoni táplálásában az egészséges táplálkozás (kevesebb só, cukor fogyasztása, vízivás fontosságának hangsúlyozása) népszerűsítését célzó előadások szervezése).
  - ✓ Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok:
    - Óvodai mozgásfejlesztés:
      - Óvodapedagógusok felkészítése, szakmai támogatása pedagógus-továbbképzés keretében a mozgástanítás és a gyermeksport területén.
      - Grassroots szellemiségű (élmény- és játékközpontú pedagógiát alkalmazó, alapvető mozgáskészségek fejlesztését célzó) óvodai gyermek sportprogramok (egészségnevelést is magába foglaló) szervezése, bevonva a közösségi tereket és a kulturális intézmények erre alkalmas területeit.

- Általános iskolai oktatás kiegészítése iskolán kívüli sport programokkal:
  - A hazai országos sportági szakszövetségek játék- és élményközpontú iskolán kívüli – intézményi és egyesületi – programjaiba történő helyi sportszervezeti szintű bekapcsolódást, a helyi iskolák és sportszervezetek közötti kapcsolatépítést célzó programok megvalósítása.
  - Általános iskolások részére iskolán belüli és kívüli rendszeres szabadidő sport (egészségnevelést is magába foglaló) tevékenységek szervezése fakultatív jelleggel.

Kötelezően megvalósítandó, önállóan támogatható tevékenységek

- TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend esetén:
  - Infokommunikációs akadálymentesítés – amennyiben releváns
  - Nyilvánosság biztosítása
  - Horizontális tevékenységek
- Továbbá TKR kiemelt eljárásrend esetén:
  - Vármegyei Felzárkózási Fórum létrehozása és működtetése, meglévő fórumok további működtetése.

Választható önállóan nem támogatható tevékenységek

- Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása:
  - Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása:
    - ✓ vármegyei bűnmegelőzési tanácsok létrehozása (kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetén támogatható);
    - ✓ helyi bűnmegelőzési stratégiák kidolgozása és megvalósítása;
    - ✓ a helyi közösség biztonságérzetét negatívan befolyásoló problémák megoldására alkalmas módszerek kialakítása, programok, képzések megvalósítása;
    - ✓ tudatosságnövelés;
    - ✓ a településen élők önvédelmi képességeinek növelése, bevonásuk a település közbiztonságát növelő intézkedések kialakításába és megvalósításába;
    - ✓ gyors, hatékony védekezési mechanizmusok kidolgozása és alkalmazása;
    - ✓ a lakosság biztonságérzetének növelését célzó intézkedések;
    - ✓ együttműködés, információáramlás javítása, hálózatépítés;
    - ✓ bűnmegelőzési szakemberek, nevelési, oktatási és kulturális intézmények (közművelődési, muzeális és könyvtári intézmények, közművelődési közösségi színterek), továbbá fenntartóik, valamint civil szervezetek együttműködésének fokozása, szakemberek képzése, továbbképzések;
    - ✓ az áldozattá válás elkerülését, valamint a bűnözés okozta káros hatások csökkentését és a bűncselekményeket elszennedő személyek társadalmi, erkölcsi sérelmeinek enyhítését célzó programok;
    - ✓ veszélyeztetett fiatalok számára a bűnözés, csellengés megelőzése érdekében „ifjúsági játszótér” programok megvalósítása a kulturális intézményekben;
    - ✓ vármegyei szintű kampány a nőknek és időseket ért erőszakkal szemben, média bevonása, nőkkal foglalkozó szervezetek vármegyei érdekképviselőinek erősítése (Kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetén támogatható!);
    - ✓ a meglévő folyamatos szemléletformáló és közbiztonságot erősítő kampánysorozat folytatása és civil kezdeményezésű közbiztonság érzetet növelő programok indítása.

- Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és / vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára:
  - ✓ kerékpáros kultúra emelésére hivatott népszerűsítő, oktató, ösztönző kampányok, rendezvények, biciklizés megvalósítása;
  - ✓ információs kiadványok készítése, megváltozott forgalmi rendet és/vagy új KRESZ szabályokat ismertető kampányok lebonyolítása és kiadványok kiadása;
  - ✓ Bringázz a munkába, BringaSuli / BringaAkadémia, egyedi kerékpáros szemléletformáló kampányainak a megvalósítása (pl. iskolások, óvodások, gépjárművezetők, kerékpárral közlekedők részére stb.);
  - ✓ Bike Safe program népszerűsítése, kerékpáros szervizoszlopok telepítése.
  - ✓ gépjárművezetők számára a kulturált együtt közlekedésre felhívó kampány(ok) megvalósítása;
  - ✓ védtelen közlekedők (gyalogosok, kerékpárosok) közlekedésbiztonságát célzó szemléletformáló kampány megvalósítása.
- Támogatható tevékenységek megvalósításához szükséges és indokolt eszközbeszerzések.
- Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek (pl. alapvető digitális írástudás kompetenciák fejlesztése, infokommunikációs eszközök alapszintű használatának elsajátítása érdekében) szervezése és a programra való eljutás segítése a mélyszegénységben élők (ideértve mélyszegénységben élő gyermekeket, fiatal felnőtteket is), romák (ideértve roma gyermekeket is), fogyatékkal élők és időskorúak számára.
- Továbbá TKR kiemelt eljárásrend esetén:
  - Meglévő Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) felülvizsgálatához és módosításához, valamint új SZÚT és VEP kidolgozásához kapcsolódó Módszertani Útmutató és sablon dokumentum(ok) készítése.

FENNTARTÁS:

- Nem releváns.